



Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

55. aastakäik

22. märts 2012

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni määrus (EL) nr 249/2012, 21. märts 2012, millega muudetakse määrust (EL) nr 19/2011 seoses mootorsõidukite ja nende haagiste valmistaja andmesildi tüübikinnitusnõuetega ⁽¹⁾ 1
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 250/2012, 21. märts 2012, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 961/2011, millega kehtestatakse eritingimused Jaapanist pärit või Jaapanist lähetatud sööda ja toidu impordi suhtes pärast Fukushima tuumaelektrijaamas toimunud avariid ⁽¹⁾ 3
- Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 251/2012, 21. märts 2012, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril 5

III Muud aktid

EUROOPA MAJANDUSPIIRKOND

- ★ EFTA järelevalveameti otsus nr 534/09/COL, 16. detsember 2009, millega seitsmekümne kaheksandat korda muudetakse riigiabi käsitlevaid menetlus- ja sisulisi eeskirju, lisades uue peatüki parimate tavade kohta riigiabi kontrollimenetluste teostamiseks 7

Hind: 3 EUR

(Jätub pöördel)

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

★ EFTA järelevalveameti otsus nr 364/11/COL, 23. november 2011, lõpetada ametlik uurimismenetlus seoses Islandi eluasemerahastamisfondi <i>Íbúðalánasjóður</i> (HFF) vabastamisega riigi garantiipreemia maksmisest (Island)	16
--	----



II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 249/2012,

21. märts 2012,

millega muudetakse määrust (EL) nr 19/2011 seoses mootorsõidukite ja nende haagiste valmistaja andmesildi tüübikinnitusnõuetega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 661/2009, mis käsitleb mootorsõidukite, nende haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi tehniliste seadmetike üldise ohutusega seotud tüübikinnituse nõudeid, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 14 lõike 1 punkti a,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrus (EÜ) nr 661/2009 on eraldiseisev määrus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. septembri 2007. aasta direktiivi 2007/46/EÜ (millega kehtestatakse raamistik mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike kinnituse kohta (raamdirektiiv)) ⁽²⁾ alusel kehtestatud tüübikinnitusmenetluses.

(2) Komisjoni 11. jaanuari 2011. aasta määrus (EL) nr 19/2011, mis käsitleb mootorsõidukite ja nende haagiste valmistaja andmesildi ja valmistajatehase tähise tüübikinnituse nõudeid ning millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 661/2009, mis käsitleb mootorsõidukite, nende haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi tehniliste seadmetike üldise ohutusega seotud tüübikinnituse nõudeid, ⁽³⁾ kujutab endast ühte määruse (EÜ) nr 661/2009 artiklis 5 osutatud rakendusmeetmetest.

(3) Määrusega (EL) nr 19/2011 nähti sõidukitootjatele ette võimalus kasutada andmesiltide valmistamisel iseklee-

puvaid seadeleid. Et hõlbustada selliste siltide valmistamist andmete töötlemise kaudu ja nende printimist elektroonilisel teel, on vaja kohandada olemasolevaid tehnilisi nõudeid tänapäevase tehnoloogiaga.

(4) Seetõttu tuleks määrust (EL) nr 19/2011 vastavalt muuta.

(5) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas mootorsõidukite tehnilise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 19/2011 I lisa A osa muudetakse järgmiselt.

1) Punkt 2.2 asendatakse järgmisega:

„2.2. Punkti 2.1 alapunktis c osutatud sõiduki valmistajatehase tähise tähemärkide kõrgus peab olema vähemalt 4 mm.”

2) Punkti 2.2 järele lisatakse punkt 2.3:

„2.3. Punktis 2.1 osutatud muu teabe kui sõiduki valmistajatehase tähise tähemärkide kõrgus peab olema vähemalt 2 mm.”

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

⁽¹⁾ ELT L 200, 31.7.2009, lk 1.⁽²⁾ ELT L 263, 9.10.2007, lk 1.⁽³⁾ ELT L 8, 12.1.2011, lk 1.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 21. märts 2012

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 250/2012,**21. märts 2012,****millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 961/2011, millega kehtestatakse eritingimused Jaapanist pärit või Jaapanist lähetatud sööda ja toidu impordi suhtes pärast Fukushima tuumaelektrijaamas toimunud avariid****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrust (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused),⁽¹⁾ eriti selle artikli 53 lõike 1 punkti b alapunkti ii,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 178/2002 artikliga 53 on ette nähtud võimalus võtta asjakohaseid liidu kiireloomulisi meetmeid kolmandast riigist imporditud toidu või sööda suhtes, et kaitsta inimeste või loomade tervist või keskkonda, kui riski ei saa rahuldavalt kontrollida liikmesriikide võetavate meetmete abil.
- (2) Pärast Fukushima tuumaelektrijaamas 11. märtsil 2011 toimunud avariid on komisjonile teatatud, et radionukliidide tase Jaapanist pärit teatavas toidus ületab Jaapanis kohaldatavaid häiretasemeid. Selline saastumine võib ohustada inimeste ja loomade tervist liidus ja seepärast võeti vastu komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 961/2011⁽²⁾.
- (3) Rakendusmääruses (EL) nr 961/2011 on sätestatud, et määrusega hõlmatud toodete saadetistega peab kaasas olema Jaapani pädeva asutuse volitatud esindaja allkirjastatud deklaratsioon, milles kinnitatakse muu hulgas, kust on saadetis pärit ja kustkohast see lähetatakse. Muus osas võib deklaratsioonis esitatav teave varieeruda, olenevalt sellest, kas tooted pärinevad või on lähetatud Fukushima tuumajaama lähedal asuvast prefektuurist või mitte.
- (4) Fukushima prefektuurist ja kümnest selle lähedal asuvast prefektuurist pärit tootesaadetiste puhul peavad Jaapani ametiasutused tõendama, et need ei sisalda rakendusmää-

ruse (EL) nr 961/2011 II lisas sätestatud lubatud piirmäärasid ületavas koguses radionukliide tseesium-134 ja tseesium-137. Lisaks peavad pädevad asutused kontrollima piiripunktides ja liitu sisenemiseks määratud kohtades vähemalt 10 % saadetisest, tehes identsuse ja füüsilist kontrolli, samuti laborianalüüse tseesium-134 ja tseesium-137 tuvastamiseks.

- (5) Fukushima prefektuurist ja kümnest selle lähedal asuvast prefektuurist pärit toodete saadetiste puhul peavad Jaapani ametiasutused tõendama, et need ei ole transportimisel kokku puutunud radioaktiivsete ainetega. Lisaks nimetatud juhule peavad pädevad asutused ka Jaapani muudest prefektuuridest pärinevate saadetiste korral kontrollima piiripunktides ja liitu sisenemiseks määratud kohtades vähemalt 20 % saadetisest, tehes identsus- ja füüsilist kontrolli, samuti laborianalüüse tseesium-134 ja tseesium-137 tuvastamiseks.
- (6) Piiripunktide ja liitu sisenemiseks määratud kohtade pädevate asutuste poolt vastavalt rakendusmäärusele (EL) nr 961/2011 tehtud kontrolli ja laborianalüüside tulemused näitavad, et Jaapani ametiasutused rakendavad liitu eksportimiseks mõeldud toidu ja sööda kontrollimise meetmeid täpselt ja tõhusalt. Seega on asjakohane vähendada kõnealuste toodete saadetiste kontrollimise sagedust piiripunktide ja liitu sisenemiseks määratud kohtade pädevate asutuste poolt.
- (7) Rakendusmääruse (EL) nr 961/2011 kohaldamise tähtaeg on 31. märts 2012. Jaapani pädevad asutused jätkavad radioaktiivsuse taseme jälgimist toidus ja söödas. Jälgimise tulemusena on selgunud, et teatavas toidus ja söödas Fukushima tuumaelektrijaama läheduses asuvates prefektuurides on radioaktiivsuse tase jätkuvalt üle häiretaseme. Seepärast on asjakohane pikendada rakendusmäärusega (EL) nr 961/2011 kehtestatud meetmete kohaldamise tähtaega.
- (8) Seepärast on rakendusmäärust (EL) nr 961/2011 vaja vastavalt muuta.
- (9) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

⁽¹⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.⁽²⁾ ELT L 252, 28.9.2011, lk 10.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

— 5 % artikli 2 lõike 3 punktis d osutatud toodete saadetiste puhul ja

Artikkel 1

— 10 % artikli 2 lõike 3 punktides b ja c osutatud toodete saadetiste puhul.”

Muudatussätted

Rakendusmäärust (EL) nr 961/2011 muudetakse järgmiselt.

2) Artikli 10 teises lõigus asendatakse kuupäev „31. märts 2012” järgmiselt: „31. oktoobrini 2012”.

1) Artikli 5 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

Artikkel 2

„b) identsuse ja füüsilist kontrolli, sealhulgas laboratoorse analüüsimist, et kindlaks teha tseesium-134 ja tseesium-137 sisaldus, vähemalt

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 21. märts 2012

Komisjoni nimel

president

José Manuel BARROSO

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 251/2012,**21. märts 2012,****millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) ⁽¹⁾,

võttes arvesse komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärust (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga, ⁽²⁾ eriti selle artikli 136 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EL) nr 543/2011 on sätestatud vastavalt mitmepoolsete kaubandusläbirääkimiste Uruguay voozu tulemustele kriteeriumid, mille alusel kehtestab komisjon

kolmandatest riikidest importimisel kõnealuse määruse XVI lisa A osas sätestatud toodete ja ajavahemike kohta kindlad impordiväärtused.

- (2) Iga turustuspäeva kindel impordiväärtus on arvatud rakendusmääruses (EL) nr 543/2011 artikli 136 lõike 1 kohaselt, võttes arvesse päevaandmete erinevust. Seetõttu peaks käesolev määrus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määruse lisas määratakse kindlaks rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikliga 136 ette nähtud kindlad impordiväärtused.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 21. märts 2012

Komisjoni nimel
presidendi eest

põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektor
José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

⁽¹⁾ ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 157, 15.6.2011, lk 1.

LISA

Kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(eurot 100 kg kohta)

CN-kood	Kolmanda riigi kood ⁽¹⁾	Kindel impordiväärtus
0702 00 00	IL	188,6
	JO	64,0
	MA	47,9
	TN	68,9
	TR	96,0
	ZZ	93,1
0707 00 05	JO	107,2
	TR	165,2
	ZZ	136,2
0709 91 00	EG	76,0
	ZZ	76,0
0709 93 10	JO	225,1
	MA	55,1
	TR	127,5
	ZZ	135,9
0805 10 20	EG	52,6
	IL	79,2
	MA	52,2
	TN	80,1
	TR	70,0
	ZZ	66,8
0805 50 10	EG	43,8
	TR	52,6
	ZZ	48,2
0808 10 80	AR	89,5
	BR	83,2
	CA	125,0
	CL	84,7
	CN	108,7
	MK	31,8
	US	160,0
	UY	74,9
	ZA	119,9
	ZZ	97,5
0808 30 90	AR	85,1
	CL	123,8
	CN	63,0
	ZA	91,4
	ZZ	90,8

⁽¹⁾ Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni määramises (EÜ) nr 1833/2006 (ELT L 354, 14.12.2006, lk 19). Kood „ZZ” tähistab „muud päritolu”.

III

(Muud aktid)

EUROOPA MAJANDUSPIIRKOND

EFTA JÄRELEVALVEAMETI OTSUS

nr 534/09/COL,

16. detsember 2009,

millega seitsmekümne kaheksandat korda muudetakse riigiabi käsitlevaid menetlus- ja sisulisi eeskirju, lisades uue peatüki parimate tavade kohta riigiabi kontrollimenetluste teostamiseks

EFTA JÄRELEVALVEAMET⁽¹⁾,ARVESTADES, et Euroopa Komisjon võttis 16. juunil 2009 vastu parimate tavade juhendi riigiabi kontrollimenetluste teostamiseks,⁽⁵⁾VÕTTES ARVESSE Euroopa Majanduspiirkonna lepingut,⁽²⁾ eriti selle artikleid 61–63 ning protokoll nr 26,

ARVESTADES, et kõnealune teatis on oluline ka Euroopa Majanduspiirkonna jaoks,

VÕTTES ARVESSE EFTA riikide vahel järelevalveameti ja kohtu asutamise kohta sõlmitud lepingut,⁽³⁾ eriti selle artiklit 24 ja artikli 5 lõike 2 punkti b,

ARVESTADES, et EMP riigiabi eeskirjade ühtne kohaldamine tuleb tagada kogu Euroopa Majanduspiirkonnas,

ARVESTADES, et järelevalve- ja kohtulepingu artikli 24 kohaselt jõustab järelevalveamet EMP lepingu riigiabi käsitlevad sätted,

ARVESTADES, et EMP lepingu XV lisa lõpus oleva peatüki „ÜLD-IST” II punkti kohaselt peab järelevalveamet pärast Euroopa Komisjoniga konsulteerimist vastu võtma Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud õigusaktidega kooskõlas olevaid õigusakte,

ARVESTADES, et järelevalve- ja kohtulepingu artikli 5 lõike 2 punkti b kohaselt avaldab järelevalveamet teateid või suuniseid EMP lepingus käsitletud küsimuste kohta, kui see on sätestatud kõnealusel lepingus või järelevalve- ja kohtulepingus või kui järelevalveamet seda vajalikuks peab,

OLLES 20. novembril 2009 konsulteerinud Euroopa Komisjoniga ja EFTA riikidega kirja teel (toimingud nr 537430, 537439 ja 537441),

MEENUTADES riigiabi käsitlevaid menetlus- ja sisulisi eeskirju,⁽⁴⁾ mille järelevalveamet võttis vastu 19. jaanuaril 1994,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

⁽¹⁾ Edaspidi „järelevalveamet”.

⁽²⁾ Edaspidi „EMP leping”.

⁽³⁾ Edaspidi „järelevalve- ja kohtuleping”.

⁽⁴⁾ Suunised EMP lepingu artiklite 61 ja 62 ning järelevalve- ja kohtulepingu protokoll nr 3 artikli 1 kohaldamiseks ja tõlgendamiseks, mille järelevalveamet võttis vastu ja avaldas 19. jaanuaril 1994 ning mis on viimati muudetud kujul avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* (edaspidi „ELT”) L 231, 3.9.1994, lk 1, ja EMP kaasandes nr 32, 3.9.1994, lk 1. Edaspidi „riigiabi suunised”. Riigiabi suuniste ajakohastatud versioon on avaldatud järelevalveameti veebisaidil <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

Artikkel 1

Riigiabi suuniseid muudetakse, lisades uue peatüki parimate tavade kohta riigiabi kontrollimenetluste teostamiseks. Uus peatükk sisaldub käesoleva otsuse lisas.

⁽⁵⁾ ELT C 136, 16.6.2009, lk 13.

Artikkel 2

Ainult ingliskeelne tekst on autentne.

Brüssel, 16. detsember 2009

EFTA järelevalveameti nimel

eesistuja
Per SANDERUD

kolleegiumi liige
Kristján A. STEFÁNSSON

LISA

SUUNISED PARIMATE TAVADE KOHTA RIIGIABI KONTROLLIMENETLUSTE TEOSTAMISEKS ⁽¹⁾**1. Reguleerimisala ja eesmärk**

- 1) EFTA järelevalveamet (edaspidi „järelevalveamet“) avaldab käesolevad suunised parimate tavade kohta riigiabi kontrollimenetluste teostamiseks, et muuta riigiabimenetlused kõikide osapoolte jaoks võimalikult tulemuslikuks ja tõhusaks.
- 2) Järelevalveameti suuniste käesoleva peatüki aluseks on EFTA riikide vahel järelevalveameti ja kohtu asutamise kohta sõlmitud lepingu protokoll nr 3 II osa kohaldamisel saadud kogemused (edaspidi „protokoll nr 3 II osa“) ⁽²⁾. Käesoleva peatüki peamine eesmärk on anda suuniseid igapäevaseks riigiabimenetluste teostamiseks, tugevdades seeläbi koostöövaimu ja vastastikust mõistmist järelevalveameti, EFTA riikide ning õigus- ja äriühingute vahel.
- 3) Riigiabimenetluste edukas täiustamine eeldab distsipliini ja vastastikust pühendumist nii järelevalveametilt kui ka EFTA riikidelt. Järelevalveamet teeb jõupingutusi, et parandada oma koostööd EFTA riikide ja huvitatud isikutega ning parandada uurimiste tegemist ja oma sisemist otsustamisprotsessi, et tagada riigiabimenetluste suurem läbipaistvus, prognoositavus ja tõhusus.
- 4) Kooskõlas tänapäevase riigiabi süsteemiga on käesolev peatükk viimane osa lihtsustamispaketist, mis koosneb järelevalveameti suunistest lihtsustatud korra kohta teatavate riigiabi liikide käsitlemisel ⁽³⁾ ja järelevalveameti suunistest riigiabi reguleerivate õigusaktide täitmise tagamise kohta liikmesriikide kohtute poolt, ⁽⁴⁾ ning mille eesmärk on prognoositavamad ja läbipaistvamad menetlused.
- 5) Iga üksikjuhtumi iseärasuste puhul võib siiski olla vajalik käesoleva peatüki kohandamine või sellest kõrvalekaldumine ⁽⁵⁾.
- 6) EMP lepingu kohaldamisalasse kuuluvate kalandus- ja vesiviljelussektori ning põllumajandustoodete esmatootmise, turustamise või töötlemisega seonduvate tegevuste eripärad võivad samuti õigustada käesolevast juhiste peatükist kõrvalekaldumist.

2. Seos EMP õigusega

- 7) Käesoleva peatüki eesmärk ei ole anda täielikku ega kõikehõlmavat ülevaadet riigiabikontrolli reguleerivatest asjaomastest õiguslikest, tõlgenduslikest ja haldusmeetmetest. Seda tuleks lugeda koostoimes riigiabimenetlusi reguleerivate põhieeskirjadega ja nende täiendusena.
- 8) Seetõttu ei looda ega muudeta käesoleva peatükiga õigusi ega kohustusi, mis on sätestatud EMP lepingus, protokollis nr 3 ning 14. juuli 2004. aasta otsuse nr 195/04/COL ⁽⁶⁾ viimati muudetud versioonis, tõlgendatuna EFTA kohtu ja Euroopa Liidu kohtute praktikas.
- 9) Käesolevas peatükis on üksikasjalikult esitatud iga päev kasutatavad parimad tavad, mille eesmärk on saavutada kiirem, läbipaistvam ja prognoositavam riigiabimenetlus teatud või teatamata jätetud juhtumi või kaebuse uurimise kõigis etappides.

⁽¹⁾ Käesolev peatükk vastab komisjoni parimate tavade juhendile riigiabi kontrollimenetluste teostamiseks (ELT C 136, 16.6.2009, lk 13).

⁽²⁾ Protokoll nr 3 II osa peegeldab nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks (EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1).

⁽³⁾ ELT L 75, 15.3.2012, lk 26 ja EMP kaasanne nr 14, 15.3.2012, lk 1, kättesaadav veebisaidil <http://www.efasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/> Kõnealused suunised vastavad komisjoni teatisele lihtsustatud korra kohta teatavate riigiabi liikide käsitlemisel (ELT C 136, 16.6.2009, lk 3).

⁽⁴⁾ ELTs või EMP kaasandes seni avaldamata. Kõnealused suunised vastavad komisjoni teatisele riigiabi reguleerivate õigusaktide täitmise tagamise kohta liikmesriikide kohtute poolt (ELT C 85, 9.4.2009, lk 1).

⁽⁵⁾ 2008. aasta panganduskriisiga silmitsi seistes on järelevalveamet astunud asjakohaseid samme, et tagada otsuste kiire vastuvõtmine pärast täieliku teatise saamist, vajaduse korral vähem kui kahe nädala jooksul. Vt järelevalveameti suuniseid riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta meetmete suhtes, mida on võetud seoses finantsasutustega praeguse ülemaailmse finantskriisi olukorras (ELTs või EMP kaasandes seni avaldamata), mis vastab komisjoni teatisele „Riigiabi eeskirjade kohaldamine meetmete suhtes, mida on võetud seoses finantsasutustega praeguse ülemaailmse finantskriisi olukorras“ (ELT C 270, 25.10.2008, lk 8). Reaalmajanduse kohta vt järelevalveameti riigiabi meetmete ajutine raamistik praeguses finants- ja majanduskriisis rahastamisele juurdepääsu toetamiseks (ELTs või EMP kaasandes seni avaldamata), mis vastab komisjoni teatisele „Ühenduse riigiabi meetmete ajutine raamistik praeguses finants- ja majanduskriisis rahastamisele juurdepääsu toetamiseks“ (ELT C 83, 7.4.2009, lk 1).

⁽⁶⁾ Otsus nr 195/04/COL (ELT L 139, 25.5.2006, lk 37, EMP kaasanne nr 26, 25.5.2006, lk 1) vastab komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 794/2004 (ELT L 140, 30.4.2004, lk 1), millega rakendatakse määrust (EÜ) nr 659/1999.

3. Teatise esitamisele eelnevad kontaktid

- 10) Järelevalveameti kogemus näitab teatise esitamisele eelnevate kontaktide lisandväärtust isegi standardsena paistvate juhtumite puhul. Teatise esitamisele eelnevad kontaktid annavad järelevalveametile ja teatist esitavale EFTA riigile võimaluse enne teatise esitamist mitteametlikult ja konfidentsiaalselt arutada kavandatava projekti õiguslikke ja majanduslikke aspekte ning seega parandada teatiste kvaliteeti ja täielikkust. Seda silmas pidades võivad EFTA riik ja järelevalveamet koos välja töötada konstruktiivsed ettepanekud kavandatud meetme problemaatiliste aspektide parandamiseks. Kõnealune etapp toob seega kaasa teatiste kiirema käsitlemise pärast nende ametlikku järelevalveametile esitamist. Edukas teatise esitamisele eelnev etapp peaks võimaldama järelevalveametil võtta vastu protokoll nr 3 II osa artikli 4 lõigete 2–4 kohaseid otsuseid kahe kuu jooksul alates teatise esitamise kuupäevast ⁽¹⁾.
- 11) Juhtumite puhul, millega seoses esinevad uued või erilaadsed asjaolud, mis õigustaksid eelnevat mitteametlikku arutelu järelevalveametiga, on teatise esitamisele eelnevad kontaktid väga soovitatavad, kuid mitteametlikku nõu antakse alati, kui EFTA riik seda palub.

3.1. Sisu

- 12) Teatise esitamisele eelnevas etapis on võimalus asjaomase EFTA riigiga arutada ja anda talle juhiseid teatise vormil esitatava teabe ulatuse kohta, et tagada selle täielikkus teatise esitamisel. Kui teatise esitamisele eelnev etapp on viljakas, saab selle jooksul pidada ka arutelusid avatud ja konstruktiivses õhkkonnas kavandatud meetmega seoses üles kerkinud mis tahes sisulistest küsimustest. See on eriti oluline projektide puhul, mida ei saadud esialgsel kujul vastu võtta ja mis tuleks seetõttu tagasi võtta või märkimisväärselt muuta. See võib hõlmata ka teiste õiguslike aluste kohaldatavuse analüüsi või asjakohaste pretsedentide tuvastamist. Lisaks võimaldab edukas teatise esitamisele eelnev etapp järelevalveametil ja EFTA riigil käsitleda võtmetähtsusega konkurentsiküsimusi, majandusanalüüsi ja vajaduse korral välisekspertiisi vajadust, et tõestada kavandatud projekti kokkusobivust EMP lepingu toimimisega. Teatist esitav EFTA riik võib seega teatise esitamisele eelnevas etapis taotleda järelevalveametilt õigust mitte esitada teatavat teatise vormis ette nähtud teavet, mis juhtumi iseärasusi arvestades ei ole selle läbivaatamise seisukohalt vajalik. Teatise esitamisele eelnev etapp on otsustava tähtsusega selle kindlaks tegemisel, kas juhtum on esmase hinnangu kohaselt käsitletav lihtsustatud menetluse alusel ⁽²⁾.

3.2. Reguleerimisala ja ajastus

- 13) Et teatise esitamisele eelnev etapp oleks konstruktiivne ja tõhus, on asjaomase EFTA riigi huvides esitada järelevalveametile kavandatava riigiabi projekti hindamiseks vajalik teave esialgse teatise vormi alusel. Juhtumi kiireks lahendamiseks eelistatakse kohtumistele põhimõtteliselt pigem e-kirju ja konverentsikõnesid. Kahe nädala jooksul esialgse teatise saamisest korraldab järelevalveamet tavaliselt esimese teatise esitamise eelse kontakti.
- 14) Üldreeglina ei peaks teatise esitamise eelsed kontaktid kestma üle kahe kuu ja neile peaks järgnema täieliku teatise esitamine. Kui teatise esitamise eelsed kontaktid ei anna soovitud tulemusi, võib järelevalveamet kuulutada teatise esitamise eelse etapi lõppenuks. Kuid kuna teatise esitamise eelsete kontaktide ajastus ja vorm sõltuvad iga konkreetse juhtumi keerukusest, võivad teatise esitamise eelsed kontaktid kesta mitu kuud. Seetõttu soovib järelevalveamet, et eriti keerukate juhtumite puhul (nt päästmisabi, ulatuslikuks teadus- ja arendustegevuseks antav abi, suur üksikabi või eriti mahukad või keerulised abikavad) võtaksid EFTA riigid teatise esitamise eel kontakti võimalikult vara, et arutelud oleksid viljakad.
- 15) Järelevalveameti kogemused on näidanud, et abisaaja kaasamine teatise esitamise eelsetesse kontaktidesse on väga kasulik, eelkõige olulist tehnilist, rahalist ja projektiga seotud mõju omavate juhtumite korral. Seetõttu soovib järelevalveamet, et üksikabi saajad oleksid teatise esitamise eelsetesse kontaktidesse kaasatud.
- 16) Välja arvatud eriti uudsete või keerukate juhtumite korral, üritab järelevalveamet anda asjaomasele EFTA riigile teatise esitamisele eelneva etapi lõpuks projekti kohta mitteametliku eelhinnangu. See mittesiduv hinnang ei ole järelevalveameti ametlik seisukoht, vaid mitteametlik esmane hinnang esialgse teatise täielikkuse kohta ja kavandatud projekti kokkusobivuse kohta EMP lepingu toimimisega. Eriti keerukatel juhtumitel võib järelevalveamet anda EFTA riigi taotlusel ka kirjalikke suunised veel puudu oleva teabe kohta.
- 17) Teatise esitamise eelsed kontaktid toimuvad täiesti konfidentsiaalselt. Arutelud toimuvad vabatahtlikkuse põhimõttel ega mõjuta juhtumi käsitlemist ja uurimist, mis järgneb ametliku teatise esitamisele.

⁽¹⁾ Sellest tähtajast ei saa kinni pidada juhul, kui järelevalveamet peab mittetäielike teatiste tõttu esitama mitmeid teabetaotlusi.

⁽²⁾ Vt suunised lihtsustatud korra kohta teatavate riigiabi liikide käsitlemisel.

- 18) Teatise kvaliteedi parandamiseks püüab järelevalveamet rahuldada ka EFTA riikide koolitustaotlused. Lisaks on järelevalveamet EFTA riikidega regulaarses kontaktis, et arutada riigiabimenetluste edasist parandamist, eelkõige kehtivate teatisevormide ulatust ja sisu.

4. Ühine planeerimine

- 19) Eriti uudsetel, tehniliselt keerukatel, muul viisil tundlikel või äärmiselt kiireloomulistel juhtumitel pakub järelevalveamet teatist esitavale EFTA riigile võimalust ühiseks planeerimiseks, et suurendada riigiabi uurimismenetluse läbi-
paistvust ja selle kestuse prognoositavust.

4.1. Sisu

- 20) Ühine planeerimine on EFTA riigi ja järelevalveameti vaheline struktureeritud koostöö vorm, mis põhineb ühisel planeerimisel ja arusaamisel uurimise tõenäolisest käigust ja selle eeldatavast ajakavast.

- 21) Seda silmas pidades võiksid järelevalveamet ja teatist esitav EFTA riik kokku leppida eelkõige järgmises:

- asjaomase juhtumi käsitlemine eelisjärjekorras vastutasuks selle eest, et EFTA riik annab ametliku nõusoleku tema riigist pärinevate teiste teatatud juhtumite uurimise peatamiseks, ⁽¹⁾ kui see peaks planeerimise või vahendite seisukohast vajalikuks osutama;
- EFTA riigi ja/või asjaomase abisaaja esitatav teave, sealhulgas uuringud, välisekspertiis või ühepoolne teabeko-
gumine järelevalveameti poolt, ning
- juhtumi järelevalveametipoolse hindamise tõenäoline vorm ja kestus pärast teatise esitamist.

- 22) Vastutasuks EFTA riigi jõupingutuste eest, mille ta on teinud kogu vajaliku teabe esitamiseks õige ajaks ja vastavalt ühise planeerimise käigus kokku lepitule, üritab järelevalveamet juhtumi edasisel uurimisel pidada kinni ühiselt kokku lepitud ajakavast, välja arvatud juhul, kui EFTA riigi või huvitatud isikute esitatud teave tekitab ootamatuid küsimusi.

4.2. Reguleerimisala ja ajastus

- 23) Ühist planeerimist kasutatakse põhimõtteliselt vaid neil juhtudel, mis on nii uudsed, tehniliselt keerukad või muul viisil tundlikud, et järelevalveametil on teatise esitamisele eelneva etapi lõpus võimatu anda juhtumi kohta selget eelhindangut. Sellistel juhtudel toimub ühine planeerimine teatise esitamisele eelneva etapi lõpus ja sellele järgneb ametlik teatise esitamine.

- 24) Kuid järelevalveamet ja asjaomane EFTA riik võivad viimase taotlusel ametliku uurimismenetluse alguses ka kokku leppida, et juhtumi edasisel käsitlemisel kohaldatakse ühist planeerimist.

5. Teatatud meetmete esialgne läbivaatamine

5.1. Teabetaotlused

- 25) Uurimise käigu täiustamiseks üritab järelevalveamet teabetaotlused esialgse läbivaatamise etapis rühmadesse jaotada. Seega esitatakse põhimõtteliselt ainult üks üldine teabetaotlus, mis saadetakse tavaliselt neli kuni kuus nädalat pärast teatise esitamise kuupäeva. Kui ühise planeerimise käigus pole kokku lepitud teisiti, peaks teatise esitamisele eelnev etapp võimaldama EFTA riikidel esitada täielik teatis ning seega peaks vähenema täiendava teabe vajadus. Ometi võib järelevalveamet seejärel esitada küsimusi eelkõige teabe kohta, mis on saadud EFTA riikide vastustest, kuigi see ei pruugi tähendada, et järelevalveametil on tõsiseid raskusi juhtumi hindamisel.

- 26) Kui EFTA riik ei esita taotletud teavet kehtestatud tähtaja jooksul, kohaldatakse pärast üht meeldetuletust tavaliselt protokoll nr 3 II osa artikli 5 lõiget 3 ja EFTA riiki teavitatakse, et teatis loetakse tagasisvõetuks. Ametlik uurimis-
menetlus algatatakse tavaliselt kohe, kui vajalikud tingimused on täidetud; üldiselt toimub see maksimaalselt pärast kaht küsimustevooru.

5.2. Esialgse uurimise kokkulepitud peatamine

- 27) Teatavatel tingimustel võib esialgse uurimise peatada, kui EFTA riik taotleb seda oma projekti muutmiseks ja kooskõlla viimiseks riigiabieskirjadega või kui selles ühiselt kokku lepitakse. Peatamine on lubatud ainult

⁽¹⁾ Vt protokoll nr 3 II osa artikli 4 lõige 5.

eelnevalt kokku lepitud ajavahemikuks. Kui EFTA riik ei esita peatamisperioodi lõpuks täielikku ja esmase hinnangu kohaselt kokkusobivat projekti, jätkab järelevalveamet menetlust sellest etapist, kus see peatati. Üldjuhul teavitatakse asjaomast EFTA riiki teatise arvamise tagasivõetaks või algatatakse tõsiste kahtluste korral viivitamatult ametlik uurimismenetlus.

5.3. Kontaktid uurimise käigus

- 28) Teatise esitanud EFTA riike teavitatakse nende taotlusel käimasoleva esialgse uurimise käigust. EFTA riike kutsutakse üles kaasama neisse kontaktidesse ka üksikabi saajad.

6. Ametlik uurimismenetlus

- 29) Arvestades ametliku uurimismenetluse käigus uuritavate juhtumite üldist keerukust, on järelevalveamet selle etapi läbipaistvuse, prognoositavuse ja tõhususe parandamise seadnud oma tähtsaimaks prioriteediks eesmärgiga aidata kaasa konstruktiivsete otsuste tegemisele kooskõlas nüüdisaegse äritegevuse vajadustega. Seetõttu täiustab järelevalveamet ametlike uurimismenetluste teostamist, kasutades selleks tõhusalt kõiki tema käsutuses olevaid protokolle nr 3 II osast tulenevaid menetluslikke vahendeid.

6.1. Otsuse avaldamine ja sisukokkuvõte

- 30) Kui asjaomane EFTA riik ei taotle konfidentsiaalse teabe kõrvaldamist, püüab järelevalveamet avaldada ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse ja sisukokkuvõtte kahe kuu jooksul alates nimetatud otsuse vastuvõtmisest.
- 31) Kui konfidentsiaalsusküsimustes on vastuolusid, kohaldab järelevalveamet põhimõtteid, mis on sätestatud tema suunistes ametisaladuse kohta riigiabi otsustes,⁽¹⁾ ning üritab otsuse avaldada võimalikult lühikese aja jooksul pärast selle vastuvõtmist. Sama kohaldatakse kõigi lõplike otsuste avaldamise suhtes.
- 32) Menetluse läbipaistvuse parandamiseks teavitatakse EFTA riiki, abisaajat ja teisi sidusrühmi (eelkõige potentsiaalseid kaebuste esitajaid) kõigist konfidentsiaalsusküsimustega seotud vastuolude tõttu tekkinud viivitustest.

6.2. Huvitatud isikute märkused

- 33) Vastavalt protokolle nr 3 II osa artiklile 6 esitavad huvitatud isikud märkused ette nähtud tähtaja jooksul, mis tavaliselt ei peaks ületama ühte kuud ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse avaldamisest. Seda tähtaega üldiselt ei pikendata ja seega ei võta järelevalveamet huvitatud isikutelt, sealhulgas ka abisaajalt, tavaliselt vastu ka ühtki hilinenud teabeavaldust⁽²⁾. Tähtaega võidakse pikendada ainult erandlikel ja asjakohasel põhjendatud juhtudel, näiteks kui tegemist on eriti mahuka faktilise teabe esitamisega või kui on toimunud kontakt järelevalveameti ja asjaomase huvitatud isiku vahel.
- 34) Selleks et parandada eriti keerukate juhtumite uurimise faktilist alust, võib järelevalveamet saata tuvastatud huvitatud isikutele, sealhulgas kutseliitidele või ettevõtjate ühendustele, koopia ametliku uurimismenetluse algatamise otsusest ning kutsuda neid üles esitama märkusi juhtumi konkreetsete aspektide kohta⁽³⁾. Huvitatud isikute koostöö sellistel juhtudel on täiesti vabatahtlik, kuid kui huvitatud isik otsustab märkusi esitada, on tema huvides esitada need õigeaegselt, nii et järelevalveamet saaks neid arvesse võtta. Seepärast kutsub järelevalveamet huvitatud isikuid üles reageerima ühe kuu jooksul alates järelevalveametilt kirja saamisest. Järelevalveamet ei oota kauem nende märkuste esitamist. Huvitatud isikute võrdse kohtlemise tagamiseks saadab järelevalveamet sama üleskute märkuste esitamiseks ka abisaajale. Selleks et järgida EFTA riikide õigust kaitsele, saadab järelevalveamet EFTA riigile mittekonfidentsiaalse versiooni kõigist huvitatud isikutelt saadud märkustest ja kutsub EFTA riiki üles vastama ühe kuu jooksul.
- 35) Selleks et tagada kõigi huvitatud isikute märkuste edastamine EFTA riigile võimalikult kiiresti, kutsutakse EFTA riike üles võimaluse korral aktsepteerima huvitatud isikute märkusi originaalkeeles. EFTA riigi taotlusel teeb järelevalveamet kirjaliku tõlke, mis võib avaldada mõju menetluste tõhususele.
- 36) EFTA riike teavitatakse ka sellest, et huvitatud isikud ei ole märkusi esitanud.

⁽¹⁾ Suunised on vastu võetud kolleegiumi 18. veebruari 2004. aasta otsusega nr 15/04/COL (ELT L 154, 8.6.2006, lk 27, ja EMP kaasanne nr 29, 8.6.2006, lk 1). Kõnealused suunised vastavad komisjoni 1. detsembril 2003. aasta teatisele ametisaladuste kohta riigiabi otsustes (ELT C 297, 9.12.2003, lk 6).

⁽²⁾ Ilma et see piiraks protokolle nr 3 II osa artikli 10 lõike 1 kohaldamist.

⁽³⁾ Ühenduse kohtute väljakujunenud praktika kohaselt on järelevalveametil õigus saata ametliku uurimismenetluse algatamise otsus tuvastatud kolmandatele isikutele; vt näiteks kohtuasi T-198/01, Technische Glaswerke Ilmenau vs. Komisjon, EKL 2004, lk II-2717, punkt 195; kohtuasi T-198/01R, Technische Glaswerke Ilmenau vs. komisjon EKL 2002, lk II-2153; liidetud kohtuasjad C-74/00 P ja C-75/00 P, Falck Spa jt vs. komisjon EKL 2002, lk I-7869, punkt 83.

6.3. EFTA riikide märkused

- 37) Selleks et tagada ametliku uurimismenetluse õigeaegne lõpuleviimine, kohaldab järelevalveamet selles etapis rangelt kõiki protokoll nr 3 II osas ette nähtud tähtaegu. Kui EFTA riik ei esita järelevalveameti ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse ega huvitatud isikute märkuste kohta märkusi protokoll nr 3 II osa artikli 6 lõikes 1 sätestatud ühekuulise tähtaja jooksul, saadab järelevalveamet viivitamatult meeldetuletuse, millega pikendatakse EFTA riigi jaoks tähtaega ühe kuu võrra ja teavitatakse EFTA riiki, et rohkem ajapikendust ei anta, välja arvatud erandlikel asjaoludel. Kui asjaomane EFTA riik sisulist vastust ei anna, võtab järelevalveamet vastu otsuse tema käsutuses oleva teabe alusel kooskõlas protokoll nr 3 II osa artikli 7 lõikega 7 ja artikli 13 lõikega 1.
- 38) Ebaseadusliku abi puhul ja kui EFTA riik ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse kohta märkusi ei esita, teeb järelevalveamet protokoll nr 3 II osa artikli 10 kohaselt teabe esitamise korralduse. Kui EFTA riik korraldusele selles nimetatud tähtaja jooksul ei vasta, võtab järelevalveamet vastu otsuse tema käsutuses oleva teabe alusel.

6.4. Lisateabe taotlemine

- 39) Ei saa välistada, et eriti keerukatel juhtudel võib järelevalveamet vastuseks EFTA riigi poolt ametliku uurimismenetluse algatamise otsusele esitatud teabele saata täiendava teabe taotluse. EFTA riigile antakse vastamiseks aega üks kuu.
- 40) Kui EFTA riik ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, saadab järelevalveamet viivitamatult meeldetuletuse, milles nähakse ette 15 tööpäeva pikkune lõpptähtaeg ja teavitatakse asjaomast EFTA riiki, et pärast seda võtab järelevalveamet otsuse vastu tema käsutuses oleva teabe alusel või väljastab teabe esitamise korralduse, kui tegemist on ebaseadusliku abiga.

6.5. Ametliku uurimise õigustatud peatamine

- 41) Ametliku uurimise võib peatada ainult erandjuhtudel ning järelevalveameti ja asjaomase EFTA riigi ühise kokkuleppe alusel. Uurimise võib peatada näiteks juhul, kui EFTA riik seda ametlikult taotleb, et viia oma projekt kooskõlla riigiabieeskirjadega, või kui EFTA kohtus või ELI kohtutes on käimas samalaadseid küsimusi käsitlev kohtuvaidlus, mille tulemus võib tõenäoliselt mõjutada juhtumi hindamist.
- 42) Ametlikku peatamist lubatakse tavaliselt ainult üks kord ja eelnevalt järelevalveameti ja asjaomase EFTA riigi vahel kokku lepitud ajavahemikuks.

6.6. Lõppotsuse vastuvõtmine ja ametliku uurimise tähtaja õigustatud pikendamine

- 43) Vastavalt protokoll nr 3 II osa artikli 7 lõikele 6 püüab järelevalveamet võimaluse korral võtta otsuse vastu 18 kuu jooksul menetluse algatamisest. Tähtaega võib pikendada järelevalveameti ja asjaomase EFTA riigi ühise kokkuleppe alusel. Uurimise tähtaja pikendamine võib olla asjakohane eelkõige uudseid juhtumeid käsitlevate või uudseid õigus-küsimusi tõstatavate juhtumite puhul.
- 44) Selleks et tagada protokoll nr 3 II osa artikli 7 lõike 6 tõhus elluviimine, püüab järelevalveamet lõppotsuse vastu võtta mitte hiljem kui neli kuud pärast EFTA riigi poolt viimase teabe esitamist või viimase tähtaja möödumist, kui teavet ei ole saadud.

7. Kaebused

- 45) Kaebuste tõhus ja läbipaistev käsitlemine järelevalveameti poolt on kõigi riigibimenetlustega seotud sidusrühmade jaoks märkimisväärse tähtsusega. Seetõttu paneb järelevalveamet ette järgmised parimad tavad selle ühise eesmärgi suunas liikumiseks.

7.1. Kaebuse vorm

- 46) Järelevalveamet kutsub kaebuste esitajaid korrapäraselt üles kasutama kaebuse vormi, mis on kättesaadav järelevalveameti veebisaidil (<http://www.eftasurv.int/media/documents/Complaint-form—State-aid.doc>), ja esitama samal ajal kaebuse mittekonfidentsiaalse versiooni. Vormi täielik täitmine võimaldab kaebuse esitajatel tildjuhul parandada kaebuste kvaliteeti.

7.2. Soovitav ajaline raamistik ja kaebuse uurimise tulemused

- 47) Järelevalveamet teeb kõik endast oleneva, et vaadata kaebus läbi soovitatavalt 12 kuu jooksul alates selle kättesaamisest. See ajapiirang ei kujuta endast siduvat kohustust. Olenevalt konkreetse juhtumi asjaoludest võidakse kaebuse uurimist pikendada, kui kaebuse esitajalt, EFTA riigist või huvitatud isikutelt on vaja taotleda täiendavat teavet.
- 48) Järelevalveametil on õigus jaotada talle esitatud kaebused erinevatele prioriteetsustasemetele,⁽¹⁾ olenevalt näiteks väidetava rikkumise ulatusest, abisaaja suurusest, asjaomasest majandussektorist ja samalaadsete kaebuste olemasolust. Arvestades järelevalveameti töökoormust ja tema õigust uurimisi prioriteetsuse järgi reastada⁽²⁾ võib järelevalveamet lükata edasi nende meetmete käsitlemise, mis ei ole prioriteetsed. Seetõttu peab järelevalveamet 12 kuu jooksul põhimõtteliselt üritama teha järgmist:
- a) võtma prioriteetsete juhtumite kohta vastu protokoll nr 3 II osa artikli 4 kohase otsuse ning saatma otsuse koopia kaebuse esitajale;
- b) saatma kaebuse esitajale esimese ametliku kirja, milles tuuakse välja järelevalveameti esialgne seisukoht mitte-prioriteetsete juhtumite kohta. See ametlik kiri ei ole järelevalveameti ametlik seisukoht, vaid üksnes järelevalveameti esialgne arvamus, mis põhineb kättesaadaval teabel ja sõltub mis tahes täiendavatest märkustest, mida kaebuse esitaja võib teha ühe kuu jooksul kirja saatmise kuupäevast. Kui selle tähtaja jooksul täiendavaid märkusi ei esitata, loetakse kaebus tagasivõetuks.
- 49) Läbipaistvuse tagamiseks annab järelevalveamet endast parima, et teatada prioriteetse staatusega kaebuse esitajatele nende esitatud kaebustest kahe kuu jooksul pärast kaebuse saamist. Põhjendamata kaebuste korral teavitab järelevalveamet kaebuse esitajat kahe kuu jooksul alates kaebuse kättesaamisest, et seisukoha võtmiseks ei ole piisavalt alust ning et kaebus loetakse tagasivõetuks, kui ühe kuu jooksul ei esitata täiendavaid põhjendatud märkusi. Heakskiidetud abi käsitlevate kaebuste korral püüab järelevalveamet samuti kaebuse esitajale vastata kahe kuu jooksul pärast kaebuse saamist.
- 50) Ebaseadusliku abi korral tuletatakse kaebuste esitajatele meelde võimalust algatada menetlus liikmesriikide kohtutes, mille otsusega on võimalik selline abi peatada või tagasi nõuda⁽³⁾.
- 51) Vajaduse korral edastatakse kaebuse mittekonfidentsiaalne versioon märkuste esitamiseks asjaomasele EFTA riigile. EFTA riike ja kaebuste esitajaid teavitatakse süstemaatiliselt kaebuse sulgemisest või nende muul viisil käsitlemisest. EFTA riike kutsutakse omakorda üles kinni pidama neile edastatud kaebuste kohta märkuste esitamise ja teabe edastamise tähtaegadest. EFTA riike kutsutakse üles võimaluse korral aktsepteerima kaebusi originaalkeeles. EFTA riigi taotlusel teeb järelevalveamet kirjaliku tõlke, mis võib avaldada mõju menetluste tõhususele.

8. Sisemised otsustamismenetlused

- 52) Järelevalveamet püüab oma sisemisi otsustamismehhanisme täiustada ja parandada, et aidata kaasa riigibimenetluste üldisele lühendamisele.
- 53) Seda silmas pidades kohaldatakse sisemisi otsustamismenetlusi võimalikult tõhusalt. Lisaks vaatab järelevalveamet läbi oma praeguse sisemise õigusraamistiku, et oma otsustamismenetlusi optimeerida.
- 54) Järelevalveamet kontrollib oma sisemisi otsustamismenetlusi pidevalt ja teeb vajaduse korral nendes muudatusi.

9. Tulevane läbivaatamine

- 55) Parimad menetlustavad on tulemuslikud ainult siis, kui nende aluseks on järelevalveameti ja EFTA riikide püüe riigiabi andmise uurimist rangelt järgida, pidada kinni tähtaegadest ja tagada seeläbi menetluste vajalik läbipaistvus ja prognoositavus. Käesolev peatükk ja selles esitatud parimad tavad on esimene panus sellesse ühisesse jõupingutusse.
- 56) Järelevalveamet kohaldab käesolevat peatükki meetmete suhtes, millest on järelevalveametile teatatud või millele on muul viisil järelevalveameti tähelepanu juhitud alates 1. jaanuarist 2010.

⁽¹⁾ Kohtuasi C-119/97, Ufex jt vs. komisjon EKL 1999, lk I-1341, punkt 88.

⁽²⁾ Kohtuasi T-475/04, Bouygues SA vs. komisjon EKL 2007, lk II-2097, punktid 158 ja 159.

⁽³⁾ Vt järelevalveameti suunised riigiabi reguleerivate õigusaktide täitmise tagamise kohta liikmesriikide kohtute poolt.

- 57) Käesoleva peatüki võib läbi vaadata, et kajastada õiguslikes, tõlgenduslikes ja haldusmeetmetes tehtud muudatusi, riigiabimenetlusi käsitlevat EFTA kohtu ja Euroopa Liidu kohtute praktikat või mis tahes kogemusi suuniste kohaldamisel. Lisaks kavatseb järelevalveamet pidada EFTA riikide ja teiste sidusrühmadega regulaarselt dialoogi protokollid nr 3 II osa üle üldisemalt ja eelkõige käesoleva parimate tavade peatüki kohaldamisel saadud kogemuste üle
-

EFTA JÄRELEVALVEAMETI OTSUS

nr 364/11/COL,

23. november 2011,

lõpetada ametlik uurimismenetlus seoses Islandi eluasemerahastamisfondi *Íbúðalánasjóður* (HFF) vabastamisega riigi garantiipreemia maksmisest (Island)

EFTA JÄRELEVALVEAMET (EDASPIDI „JÄRELEVALVEAMET“),

VÕTTES ARVESSE Euroopa Majanduspiirkonna lepingut (edaspidi „EMP leping“), eriti selle artiklit 61 ja protokoll nr 26,

VÕTTES ARVESSE EFTA riikide vahelist järelevalveameti ja kohtu asutamist käsitleva lepingu protokoll nr 3 (edaspidi „järelevalve- ja kohtuleping“) (protokoll nr 3) I osa artikli 1 lõiget 3 ja II osa artikli 7 lõiget 2,

VÕTTES ARVESSE järelevalveameti 14. juuli 2004. aasta otsuse nr 195/04/COL (järelevalve- ja kohtulepingu protokoll nr 3 II osa artiklis 27 nimetatud rakendussätete kohta) konsolideeritud versiooni (edaspidi „rakendussätete otsus“) ⁽¹⁾,OLLES KUTSUNUD huvitatud isikuid üles esitama oma märkused ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

I. ASJAOLUD

1. Menetlus

- (1) 28. septembri 2007. aasta kirjas (toiming nr 442805) palus järelevalveamet Islandi ametiasutustelt teavet seoses riigigarantiiga ja kohustusega tasuda riigigarantiipreemiat Islandi riigigarantii seaduse kohaselt. 24. oktoobri 2007. aasta kirjas, millega saadeti edasi Islandi Rahandusministeeriumi sama kuupäeva kandev kiri, edastas Islandi esindus Euroopa Liidu juures Islandi ametiasutuste vastuse, mille järelevalveamet sai kätte ja registreeris 25. oktoobril 2007 (toimingud nr 448739 ja nr 449598).
- (2) Juhtumit arutati 7. septembril 2007 Brüsselis ja 29. oktoobril 2007 Reykjavíkis järelevalveameti ja Islandi valitsuse esindajate vahelisel kohtumisel ning samuti 6. märtsil 2008 Brüsselis järelevalveameti ja Islandi finantsteenuste ühingu esindajate vahelisel kohtumisel.

- (3) Järelevalveameti 27. juuni 2008. aasta otsus nr 406/08/COL algatada ametlik uurimismenetlus seoses Islandi eluasemerahastamisfondi *Íbúðalánasjóður* (HFF) vabastamisega riigi tagatistasu maksmisest avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ja EMP kaasandes ⁽³⁾. Nimetatud otsusega kutsus järelevalveamet huvitatud isikuid üles esitama oma märkused. Järelevalveamet ei ole huvitatud isikutelt märkusi saanud. 8. septembri 2008. aasta kirjas (toiming nr 490696) esitasid Islandi ametiasutused märkused järelevalveameti otsuse nr 406/08/COL kohta.

- (4) 2008. aasta oktoobris peatas järelevalveamet juhtumi uurimise Islandi pangandussektori kokkuvarisemise tõttu. Mõningal määral arutati seda juhtumit siiski Reykjavíkis 4.–5. novembril 2009 toimunud pakettkohtumisel. Pärast kohtumist saatis järelevalveamet 16. novembril 2009 meeldetuletuse esitada teavet uurimiseluse meetme kokkusobivuse kohta siseturuga. Islandi ametiasutused vastasid 7. detsembri 2009. aasta kirjas (toiming nr 539538).

- (5) Islandi eluasemerahastamisfondi suhtes rakendatud riigiabi meetmeid käsitleva samaaegse uurimise tulemusel tegi järelevalveamet oma 27. juuni 2008. aasta otsuses nr 405/08/COL ⁽⁴⁾ järelduse, et HFFile antud riigiabi on käsitelav olemasoleva abi meetmena. Järelevalveamet võttis seejärel 18. juulil 2011 vastu otsuse nr 247/11/COL ettepaneku kohta võtta asjaomased meetmed Islandi eluasemerahastamisfondi *Íbúðalánasjóður* (HFF) rahastamiseks, ⁽⁵⁾ muu hulgas riigigarantii vormis.

2. Uurimiseluse meetme kirjeldus

2.1. Abisaaja

- (6) Eluasemerahastamisfond *Íbúðalánasjóður* (HFF) on riigiasutus, mis tegutseb turutingimustel Islandi eluaseme-seaduse nr 44/1998 (*lög um húsnæðismál*) alusel ⁽⁶⁾. HFFi juhib sotsiaalministri haldusalas olev juhatus. HFFi eesmärk on edendada eluasemega kindlustatust ja võrd-seid õigusi eluasemele. Seda tehakse üksikisikutele hüpo-teeke ja üüripindu pakkuvatele üksustele laene andes ning

⁽¹⁾ Kättesaadav veebisaidil: <http://www.eftasurv.int/media/decisions/195-04-COL.pdf>

⁽²⁾ EFTA järelevalveameti 27. juuni 2008. aasta otsus nr 406/08/COL algatada ametlik uurimismenetlus seoses Islandi eluasemerahastamisfondi vabastamisega riigi tagatistasu maksmisest, avaldatud ELTs C 64, 19.3.2009, lk 21, ja EMP kaasandes nr 15, 19.3.2009, lk 9.

⁽³⁾ Vt avaldamisviiteid allmärkuses nr 2.

⁽⁴⁾ EFTA Järelevalveameti 27. juuni 2008 aasta otsus nr 405/08/COL ametliku uurimismenetluse lõpetamise kohta Islandi eluasemerahastamisfondi suhtes, ELT L 79, 25.3.2010, lk 40, ja EMP kaasanne nr 14, 25.3.2010, lk 20.

⁽⁵⁾ Otsuse nr 247/11/COL mittekonfidentsiaalne tekst on kättesaadav järelevalveameti veebisaidil: <http://www.eftasurv.int/media/decisions/247-11-COL.pdf>

⁽⁶⁾ HFFi eelkäija Elamumajandusagentuur loodi 1980. aastal.

eluasemega seotud küsimuste üldise korraldamise teel. Rahastamine on spetsiaalselt ette nähtud selleks, et suurendada isikute väljavaateid soetada või üürida eluase jõukohastel tingimustel (vt eluasemeseaduse artikkel 1).

- (7) HFFi ei rahastata otse riigieelarvest, vaid omakapitali tootlusest (st antavate laenude tagasimaksed, intress ja hinna indekseerimine), Islandi väärtpapieribörsil noteeritud HFFi võlakirjade (*íbúðarbréf*) väljaandmisel ja müügil tasutud intressidest ning klientidelt saadud teenustasudest. HFFi tehingud on kaetud ka riigi garantiiga, mis tähendab, et riigil on omanikuna piiramatult vastutus HFFi võlgade tasumise eest⁽⁷⁾. Lisaks saab HFF otse riigieelarvest intressitoetust, et katta kahjusid, mis tekivad üüripindade ehitajatele ja pakkujatele alla turumäära antud laenudest.
- (8) Eluasemeseaduse kohaselt toimiva HFFi süsteemi kohta üksikasjalikuma teabe saamiseks vt järelevalveameti otsus nr 405/08/COL.

2.2. Riigigarantii

- (9) HFF on avalik-õiguslik riigiasutus (vt eluasemeseaduse artikkel 4) ning kõikide Islandi riigiasutuste suhtes kehtivate avaliku õiguse kirjutamata üldpõhimõtete kohaselt tagab riik seega kõikide HFFi kohustuste täitmise. Garantiid kohaldatakse kõikide riigiasutuste suhtes, olenemata nende loomise ajast või tegevusalast. Nagu eespool mainitud, selline garantii tuleneb riigi piiramatust kohustusest katta omanikuna HFFi võlad. See tähendab, et riik vastutab kõikide HFFi kohustuste eest, kuna garantii ei ole seotud ühegi HFFi konkreetse finantstehinguga ja garantiile ei ole seatud konkreetset ülempiiri. Seda kajastatakse ka maksejõuetuse seaduse (*lög um gjaldþrotaskipti o.fl.*) nr 21/1991 artikli 5 lõikes 3, mille kohaselt välisatakse pankroti- või muu maksejõuetusmenetluse kohaldamine selliste asutuste suhtes nagu HFF.
- (10) Hiljem riigigarantii seadusena nr 121/1997 (*lög um ríkisábyrgðir*) vastu võetud seaduseelnõu preambulis on sätestatud järgmine:

„See põhineb Islandi seaduse selgel põhimõttel, et riik vastutab oma asutuste ja ettevõtete kohustuste täitmise eest, välja arvatud juhul, kui seda garantiid piirab sõna-

selgelt konkreetne seadusesäte [...] või kui riigi vastutus piiratud vastutusega äriühingus on piiratud riigi osalusega asjaomase äriühingu aktsiakapitalis.“⁽⁸⁾

- (11) Riigigarantiid kohaldata ka HFFi õiguseelneajate suhtes: riiklik elamumajandusagentuur, riiklik ehitusfond, töötajate eluasemefond, mida juhtis riiklik elamumajandusagentuur, ja riiklik elamumajandusnõukogu (vt riikliku elamumajandusagentuuri seadus nr 97/1993 (*lög um Húsnaðisstofnun ríkisins*)).

2.3. Riigigarantiipremia

- (12) HFFi ja tema eelkäijate loomise ajal ei kohaldata neile võimaldatava ja kõiki nende kohustusi hõlmava piiramatult riigigarantii suhtes riskipremiat ega garantiipremiat. Islandi ametiasutuste väitel, on siseriikliku õiguse asjaomased eeskirjad alates HFFi tekkimisest koostatud selliselt, et HFF ei peaks maksma riigigarantii kasutamise eest mingit tasu⁽⁹⁾.
- (13) Ajutise seadusega nr 68/1987 fiskaalmeetmete kohta kehtestati esimest korda üldine kohustus tasuda riigile garantiipremiat nende riiklike garantiide kasutamise eest, mille suhtes ei kohaldata riskipremiat. Hilisema riigigarantii seaduse nr 37/1961 (*lög um ríkisábyrgðir*) (mida on muudetud riigigarantii seadusega nr 65/1988 (*lög um breyting á lögum nr. 37/1961, um ríkisábyrgðir, með síðari breytingum*)) artiklis 8 nõuti, et pangad, krediidühistused, finantseerimisasutused, ettevõtjad ja muud sarnased üksused, millel on vastavalt seadusele riigigarantii, olgu siis seetõttu, et riik on nende omanik, või muudel põhjustel, maksaksid riigile garantiipremiat seoses nende kohustustega välisriigi isikute ees. Premia määraks kehtestati 0,0625 % kvartalis väliskohustuste põhiosa pealt, tuginedes iga perioodi keskmisele (vt seaduse nr 37/1961 artikli 8 lõige 2)⁽¹⁰⁾.
- (14) Algselt ei kehtestatud samasugust maksu kodumaiste kohustuste suhtes. Riigitagatise seadusega nr 121/1997⁽¹¹⁾ kehtestati siiski kohustus maksta seoses kodumaiste kohustusega 0,0375 % preemiat. Seadusega nr 180/2000⁽¹²⁾ suurendati määra hiljem 0,0625 %ni.

⁽⁸⁾ Järelevalveameti mitteametlik tõlge. Islandikeelne originaaltekst on kättesaadav aadressil <http://www.althingi.is/alttext/122/s/0099.html>.

⁽⁹⁾ Vt 8. septembri 2008. aasta märkuste punkti 4 (toiming nr 490696).

⁽¹⁰⁾ Laene, mille eest oli riskipremia tasutud, teatud eksporditagatise ning kohalikus valuutas nomineeritud kontodel olevast laenujäägist tulenevad kohustusi ei võetud garantiipremia arvutamisel aluseks (vt seaduse nr 37/1961 artikli 9 lõige 2).

⁽¹¹⁾ Jõustus 1. jaanuaril 1998.

⁽¹²⁾ Jõustus 11. jaanuaril 2001.

⁽⁷⁾ EFTA kohtu otsus juhtumis E-9/04: Islandi pankurite ja väärtpapierivahendajate ühendus vs. EFTA järelevalveamet, EFTA kohtu lahendid 2006, lk 42, punkt 72.

- (15) Seadusega nr 121/1997 sätestati samuti vabastus riigigarantiipreemia tasumisest elamumajandusagentuuri eluasemevõlakirjade osakonna välja antud eluasemevõlakirjade puhul. Seoses HFFi teiste kohustustega kustutati 2001. aasta lisaelarve seadusega tagasiulatavalt HFFi võlad, mis olid kogunenud seadusega nr 121/1997 ette nähtud preemiate tasumata jätmisest. 26. mail 2000 jõustunud seaduses nr 70/2000 sätestati HFFi jaoks üldine vabastus riigigarantiipreemia maksmisest seoses kõikide kohustustega.
- (16) Üksikasjalikumat teavet riigigarantiid käsitlevate õigusaktide kohta ning nendest tulenevate üldiselt kohaldatavate preemiamäärade muudatuste kohta ning HFFi käsitlevate erisätete kohta leiab järelevalveameti otsusest nr 406/08/COL.
- ii) vabastus (kas eelnevalt sätestatud või tagasiulatuv) riigigarantiipreemia maksmisest, mis moodustab kvartalis 0,0375 % nii eluasemevõlakirjade kui ka teiste kohustustega seotud kodumaiste kohustuste väärtusest ajavahemikul 1. jaanuarist 1998 kuni 10. jaanuarini 2001;
- iii) vabastus tasuda riigigarantiipreemiat, mis moodustab kvartalis 0,0625 % HFFi kõikide kodumaiste kohustuste väärtusest ajavahemikul 11. jaanuar 2001 kuni tänaseni.

3. Menetluse algatamise põhjused

- (17) Järelevalveasutus selgitas oma otsuses nr 406/08/COL, et HFFile antud riigigarantiid, mis kehtis enne EMP lepingu jõustumist 1. jaanuaril 1994, ei käsitletud uue abi, vaid olemasoleva abi menetluse kohaselt (juhtum nr 64865, praegu juhtum nr 70382). Otsuses nr 406/08/COL käsitleti asjaolu, et HFF on vabastatud garantiipreemia maksimisest, mida temaga sarnastel põhimõtetel toimivad ettevõtjad on kohustatud maksma. Kõnealusel juhul ei olnud järelevalveameti esialgse arvamuse kohaselt abi määratluse – kas tegu on uue või olemasoleva abiga – hindamise puhul oluline asjaolu, kas riigigarantii seadus tegelikult muutis HFFi olukorda seoses garantiipreemia maksimisega. Otsustavaks peeti asjaolu, et uue riigigarantii seadusega nr 121/1997 võeti kasutusele uus süsteem, mille kohaselt esimest korda käsitleti HFFi soodsamatel tingimustel, kui oli sätestatud üldistes eeskirjades ettevõtjate suhtes, kellel on automaatselt riigigarantii. Seetõttu oli järelevalveameti esialgne seisukoht, et seaduse nr 121/1997 artikli 7 kohaselt eluasemevõlakirjade osakonnale tehtud erandist tulenev mis tahes eelis HFFi suhtes kujutab endast uut abi. Sama kehtib muude HFFi tehingute puhul, millele on tehtud erand preemia maksimisest või mis on sellest vabastatud, vt seadus nr 70/2000, millega muudetakse seadust nr 121/1997, ja 2001. aasta lisaelarve seadus.
- (18) Järelevalveameti esialgse seisukoha kohaselt on HFFi vabastamine garantiipreemia maksimisest käsitletav riigiabina EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses. Ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses osutati järgmistele riigiabi elementidele:
- i) vabastus (kas eelnevalt sätestatud või tagasiulatuv) riigigarantiipreemia maksimisest, mis moodustab kvartalis 0,0625 % nii eluasemevõlakirjade kui ka teiste kohustustega seotud väliskohustuste väärtusest ajavahemikul 1. jaanuarist 1998 kuni tänaseni;
- (19) Järelevalveametil oli lisaks kahtlus, kas eespool nimetatud riigiabi elemente võib pidada kokkusobivaks EMP lepinguga. Järelevalveamet selgitas, et kuigi teatavat laenu andmist eluaseme rahastamiseks saab käsitleda üldist majandushuvi pakkuva teenusena artikli 59 lõike 2 tähenduses ja seega lugeda tõenäoliselt abikõlblikuks, on järelevalveameti esialgse seisukoha kohaselt HFFi üldine laenusüsteem liiga lai selleks, et vastata artikli 59 lõikes 2 sätestatud tingimustele. Järelevalveametile ei ole esitatud teavet, mis annaks talle põhjust arvata, et turg ei ole võimeline jõukohastel tingimustel eluaseme rahastamisvahendeid pakkuma. HFFi üldise laenukava kohaselt on laenuid kättesaadavad kõigile, vaatamata sissetulekule ja varalisele seisundile ning rahastatava eluaseme hinna ja suuruse piirangutele. Samuti võib laenu anda igal pool vaatamata sellele, kas eluaseme rahastamine on kohalikul tasandil võimalik või mitte.

4. Islandi ametiasutuste märkused

- (20) Islandi ametiasutuste märkused keskenduvad asjaolule, et kõik osutatud abi elemendid tulenevad otse HFFi automaatselt riigigarantiist, mille puhul on kindlaks tehtud, et see kujutab endast olemasolevat abi. Islandi ametiasutuste arvates on igasugune tasu maksmine riigigarantii lahutamatu osa. Kuna riigigarantii ja sellelt tasu maksmise küsimuses ei ole kehtestatud eraldiseisvaid meetmeid ega tehtud olulisi muudatusi, siis uut abi ei eksisteeri ning meedet tuleb käsitleda olemasoleva abi raames. Islandi valitsus väljendas oma seisukohta, et juhul kui leitakse, et uus abi eksisteerib, sobib see kokku siseturuga HFFi sotsiaalse olemuse tõttu ning seetõttu, et HFFile antud abi puhul olid täidetud Altmarki kohtupraktikas⁽¹³⁾ kindlaks määratud tingimused.

⁽¹³⁾ Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-280/00: Altmark Trans ja Regierungspräsidentium Magdeburg, EKL 2003, lk 1-7747.

- (21) Mis puutub asjaolusse, et seadusega nr 68/1987 kehtestati teatud finantseerimisasutustele kohustus maksta väliskohustustele antud riigigarantii eest preemiat, väidavad Islandi ametiasutused, et HFF ei ole tegelikult seda preemiat väliskohustuste puudumise tõttu kunagi maksnud.
- (22) Lisaks leiavad Islandi ametiasutused, et seaduse nr 121/1997 kohane kohustus maksta preemiat muudelt kodumaistelt kohustustelt kui eluasemevõlakirjadelt „toetub küsitavale õiguslikule alusele”, kuna mingil juhul ei olnud kavas sätestada, et HFFi eelkäijad peaksid tasuma garantiipreemiat. Islandi ametiasutused juhivad tähelepanu samuti asjaolule, et tasumata garantiipreemiaga seotud HFFi võlad kustutati tagasiulatuvalt 2001. aasta lisaelarve seadusega, mis väljendab seaduseandja soovi, et HFF oleks pidanud olema kõikidel juhtudel vabastatud garantiipremia maksmisest.
- (23) Lisaks tulenes HFFi vabastamine riigigarantiipremia maksmisest asjaolust, et HFF kogus hüpoteekobligatsioonidelt 0,0375 % intressi, tagades sellega eluasemevõlakirjadega seotud kohustuste täitmise⁽¹⁴⁾. Islandi ametiasutused nimetavad seda „erakorraliseks riigigarantii tasuks”. Seda kogutakse spetsiaalsesse reservfondi.

II. HINDAMINE

- (24) EMP lepingu artikli 61 lõikes 1 on sätestatud järgmine:

„Kui käesolevas lepingus ei ole sätestatud teisiti, on igasugune EÜ liikmesriikide või EFTA riikide poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, käesoleva lepinguga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see mõjutab lepinguosaliste vahelist kaubandust.”

- (25) Sellega viidatakse asjaolule, et meetmete klassifitseerimiseks riigiabina EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses peavad need sisaldama riigi antud või riigi ressurssidest antavat abi, andma abisaavale ettevõtjale eelise, peavad olema selektiivsed, kahjustama konkurentsi ja tõenäoliselt mõjutama lepinguosalistevahelist kaubandust.

⁽¹⁴⁾ Esialgu ei olnud kavas vabastada garantiipremia maksmisest kõiki HFFi riigigarantiiga kohustusi.

- (26) Järelevalveasutuse riigiabi suunistes riigigarantii kohta⁽¹⁵⁾ on sätestatud, et garantii, mida vahetult annab riik (nimelt keskvalitsuse, piirkondlik või kohalik ametiasutus), võib kujutada endast riigiabi. Ettevõtjatele, kelle õiguslik vorm välistab pankroti- või muud maksejõuetusmenetlused või tagab selge sõnaga riigigarantii või kahjumi katmise riigi poolt, pakutakse soodsamaid rahastamistingimusi, sest riik võtab nende eest piiramatu vastutuse, millele osutatakse kui piiramatu riigigarantii-le⁽¹⁶⁾. Lisaks,

„riigigarantii eelis on see, et sellega seotud riski kannab riik. Riigi riskivalmidus tuleks tavapäraselt hüvitada asjakohase preemiaga. Kui riik loobub tervest või osast preemiast, siis on see samaaegselt eelise andmine ettevõtjale ja riigi vahendite raiskamine.”⁽¹⁷⁾

- (27) Otsuses nr 247/11/COL tegi järelevalveasutus järelduse, et HFFile antud automaatne piiramatu riigigarantii kujutab endast riigiabi EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses, kuna see on Islandi riigi vahendite raiskamine ja annab HFFile majandusliku eelise. Järelevalveasutus viitas asjaolule, et kooskõlas järelevalveasutuse suunistega riigigarantii kohta võib abisaajateks pidada ettevõtjaid, kelle õiguslik vorm välistab pankroti- või muud maksejõuetusmenetlused või kellele on selge sõnaga antud riigigarantii või kelle kahjumi katab riik. Lisaks pea riik tegema kõnealuse garantii olemasoluks ühtegi makset. Abi hakatakse andma hetkest, mil garantiid pakutakse, mitte tagatise realiseerimise hetkest või hetkest, mil sellega kaasnevad väljamaksed⁽¹⁸⁾.

- (28) Pidades silmas, et riigigarantii seisneva meetme puhul sõltub riigiabi elementide olemasolu otseselt sellest, kas sellise riikliku sekkumise eest on määratud kindlaks (turu)preemia (ja kas seda on makstud), on oluline küsida, kas garantiipremia maksmisest vabastamist võib määratleda eraldi riigiabi elemendina võrrelduna garantiist endast tuleneva eelisega. Asjakohane preemia võib kustutada vähemalt osa eelisest, mis abisaajale antakse. Kui kõnealuse garantii puhul oleks määratud kindlaks turupreemia, mis vastab garantiist riigi jaoks tulenevale riskile, ning kui HFF oleks sellist preemiat maksnud, ei oleks olnud täidetud EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tingimused, milles käsitletakse riigi ressursside ja majandusliku

⁽¹⁵⁾ Kätesaadav aadressilt <http://www.eftasurv.int/?1=1&showLinkID=15646&1=1>.

⁽¹⁶⁾ Vt riigigarantiide suuniste peatüki 1.2 punkti 4 ja tootmissektori riigiettevõtete suhtes kohaldatavaid riigibisitteid käsitlevate riigiabi suuniste peatüki 7.2 lõiget 2, kättesaadav aadressil <http://www.eftasurv.int/?1=1&showLinkID=16995&1=1>.

⁽¹⁷⁾ Suunised riigitagatise kohta, peatükk 2.1.

⁽¹⁸⁾ Vt joonealune märkus 17.

eelise olemasolu HFFi jaoks. Seega moodustab preemia lahutamatu osa garantiina antud riigiabi suuruse arvutamisest. Samasuguse järelduse saab teha eespool osutatud riigigarantii suunistest.

- (29) Islandi ametiasutused väljendasid samasugust seisukohta oma märkustes, mis tehti otsuse kohta algatada ametlik uurimismenetlus (otsus nr 406/08/COL). Islandi ametiasutused rõhutasid lisaks, et riigigarantii seadus kavandati üldise seadusena riigigarantii andmise tingimuste kohta. Seaduse enda alusel ei antud ühtegi garantiid, vaid sellega kehtestati garantiid tingimused ⁽¹⁹⁾.
- (30) Pidades silmas eespool öeldut, leiab järelevalveasutus, et riigigarantiina antud riigiabi meetmes sisalduvate abi elementide erilise olemuse tõttu ei kujuta HFFi vabastamine riigigarantiipremia tasumisest EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses eraldi abimeedet Islandi riigi antavast automaatsest piiramatust riigigarantiist. Preemiate mittetasumine moodustab osa eelisest ja riigi ressursidest, mida kasutatakse HFFi riigigarantii pakkumisel. Arvestades, et sellisest riigigarantiist tulenevaid eeliseid käsitleb järelevalveasutus olemasoleva abi riigiabi menetluses (vt juhtum nr 70382 (endine nr 64865), otsus nr 247/11/COL), puudub ametlikul uurimismenetlusel, mis käsitleb HFFi vabastamist riigigarantiipremia tasumisest, ese, mistõttu menetlus lõpetatakse,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ametlik uurimismenetlus seoses HFFi vabastamisega riigigarantiipremia tasumisest lõpetatakse.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Islandi Vabariigile.

Artikkel 3

Ainult otsuse ingliskeelne tekst on autentne.

Brüssel, 23. november 2011

EFTA järelevalveameti nimel

eesistuja

Oda Helen SLETNES

kolleegiumi liige

Sverrir Haukur GUNNLAUGSSON

⁽¹⁹⁾ 8. septembri 2009. aasta kiri, lk 5.

Tellimishinnad aastal 2012 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberandjal + DVD-l aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 310 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberandjal	ELi 22 ametlikus keeles	840 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt DVD-l	ELi 22 ametlikus keeles	100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) kord nädalas DVD-l	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel DVD-l.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>



Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET